A Commentary on the Dharmadharmatavibhanga

Ven. Khenpo Lhodo Zangpo

The Dharmadharmatavibhanga is a short treatise belonging to the school of Mahayana thought. There were two Maharathis, the founder -scholars (Nagarjuna and Asanga), who interpreted the teachings of Buddha during the propagation of Mahayana. Although both the scholars had expounded Buddha's profound and practical teachings, yet it is a well-known fact that the main profound views (gambhira-dristi) and vast practices (vrihatcarya) were propagated by the two eminent teachers, Nagarjuna and Asanga.

Maitreyanatha was a chief disciple of Lord Buddha and ekajati-pratibaddha, meaning that he would certainly attain Buddhahood in the very next life with great compassion towards sentient beings, Maitreyanatha compiled his five texts viz ; 1) Abhisamaya-alankara, 2) Sutra-alankara, 3) Madhyanta-vibhanga, 4) Dharmadharmata-vibhanga and 5) Uttaratantra. He taught these texts to Asanga who attained the third Bodhisattvabhumi. He also propagated these texts in the Jambudvipa with a view to giving an opportunity to several persons for the study of Mahayana. Vasubandhu, his younger brother, learnt these texts thoroughly from his elder brother Asanga and acquired a good knowledge of them. He wrote a commentary on the Dharmadharmatavibhanga and propagated it in India. Afterwards this text was translated into Tibetan by Kashmirian scholar, Mahajana with Tibetan translator, Singe-rgyal-mtshan.

Here is presented a short commentary on the above text written by me in a readable Tibetan for those interested in Tibetology.

The present text deals briefly with Dharma, Dharmata, Samsara, Nirvana, Sattva and Buddhahood.

༄༅། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཁན་པོ་བློ་གྲོས་བཟང་པོས་
བྲིས་པའོ།

༄༅། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར། །མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱམས་པ་ལའང་གུས་བཏུད་དེ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་བཤད།

འདིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཞུས་པ····མགོན་པོ་སྒྲུབ་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་ཕྱུར་པ་ནི། མཐའ་གཉིས་ལ་མ་ལྷུང་བ་དབུ་མའི་དོན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཙོར་བྱས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་མན་ངག་གི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པའི་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་སྩལ་བ་དེ་རྣམས་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་ཡུལ་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལས། །འདིར་ཚིག་ཉུང་ངུ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག····ལེའུར་བྱས་པ་བཤད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། སྐབས་དོན། གཞུང་དོན། མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག་གོ །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། དྷརྨ་དྷརྨ་ཏཱ་བི་བྷཾ་ག་ཀཱ་རི་ཀཱ།
བོད་སྐད་དུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱོར་ན། དྷརྨ་ཆོས་དང་དྷརྨ་ཏཱ་ཆོས་ཉིད་བི་བྷཾ་ག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཀཱ་རི་ཀཱ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།

དགོན་པོ་བྱམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཞེས་སོ། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དགོས་པ་བསྡུས་པའི་ཚུལ་དང་ནི། ། ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་དང་། བརྒལ་ལན་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་འདི་ལའང་ལྔ་སྟེ། དགོས་པ་དང་། བསྡུས་པ་དང་། ཚིག་དོན་དང་། མཚམས་སྦྱར་དང་། བརྒལ་ལན་ནོ། །དང་པོ་དགོས་པ་ནི།

ཤེས་ནས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ། དེས་ན་དེ་དག་མཚན་ཉིད་རྣམ་དབྱེ་བ། བྱེད་པར་འདོད་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་བླང་གི་གནས་ཤེས་ནས་སློབ་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། གཉེན་པོ་གཞན་འགའ་ཞིག་སྟེ་གནས་

ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཙ་ཅོན་སྤུས་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་པ
རིས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་རབ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱེད་པར་འདོད་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་སོ། །ཁ་ཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྡུས་པ་ལུས་རྣམ་བཞག །འབྲུག་ཡུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
ཆོས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་བསྡུད་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་བདེན་པ་བཞི་དང་བདེན་པ་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ ···· བཞག་མཛད་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། མེད་སྣང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དང་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་གནས་ལུགས་དབྱིངས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ།
གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། །འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །
རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཐེག་གསུམ་གྱི། །མྱ་ངན་ལས་ནི་འདས་པའོ།

ཞེས་པ་ དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་སྟེ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་མཚོན་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་ཕྱེ་བར་མཚོན་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཉིད་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་པར་ཆ་ངོར་རོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད། ཞར་བྱུང་ངོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྟོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཉིས་དང་ཇི་ལྟར་མངོན་བརྗོད་པར། །
སྣང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྟོག་པ་སྟེ།

ཞེས་པ་དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་རྟེན་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་གདགས་པ་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། གཉིས་པ་ནི།

མེད་སྣང་ཕྱིར། །དེས་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་ངོ། །
དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་རིང་། །རྟོག་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་པའོ། །

ཞེས་པ། དེ་ཡང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པའི་ཚིག་ནི་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀུན་དུའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་སྒྲ་དག་གི་ངེས་ཚིག་ནི། ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་དུ་རྟོག་པའ། ཞེས་སོ། དེ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ལ། སྣང་བ་འཁྲུལ་བར་རྟོག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པས་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་གྲུབ་ལ་དེ་ནི་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་པ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་མཚན་ཉིད་ནི། །གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་དང་། །
བརྗོད་པར་བྱ་དང་བརྗོད་པར་བྱེད། །ཁྱད་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་དང་། །བརྗོད་པར་བྱ་དང་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་པར་སྣང་བ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བར་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་བར་སྣང་བ་དང་། འཁྲུལ་སྣང་བ་དང་དུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །དང་པོ་ནི།

མེད་སྣང་ཕྱིར་ན་འཁྲུལ་བ་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།
སྒྱུ་མའི་གླང་ཆེན་སོགས་སྣང་ཞིང་། །ཡོད་པ་སྣང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ། མེད་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་འཁྲུལ་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མེད་པར་སྣང་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་འཁྲུལ་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཕྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་སྣང་བ་ནི་དཔེར་ན། སྒྱུ་མའི་གླང་ཆེན་སོགས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མེད་ལ། སྣང་བ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་སྣང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་བརྗོད་དེ་མཚོ་ཡོར་དང་མིའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་མི་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁྲུལ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།

མེད་སྣང་དག་ལས་གང་ཞིག་ཕྱིར། །མེད་ན་འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་དང་། །
དེ་བཞིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་པ། སྣང་བཞིན་དུ་སྟོང་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བར་སྣང་སྟོང་ཡ་མ་བྲལ་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་ཡོད་པ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་འབྲེལ་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ རྣམ་པར་ བྱང་བ་རྗེས་ སུ་ འཇུག་པ་མི་འཐད་དོ། གཉིས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་པ་ནི།

གཉིས་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་དང་། །སོ་སོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡོད་པ་དང་ནི་མེད་པ་དག །ཁྱད་པར་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་པ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་པོ་དག་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་སོ་སོ་བ་ཐ་དད་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་དང་ནི་མེད་པ་ཆོས་དག་ལ། སྣང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་རྣམས་མེད་ཙམ་ལ་བཏགས་པས་ཐ་དད་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ལ་འཇུག་པ། ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

[1]རྣམ་པ་དྲུག་གི་ཆོས་དག་ལ། །འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། །
མཚན་ཉིད་དང་ནི་གྲུབ་པ་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །
གནས་ནི་ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མིན། །ཁྱད་དང་འཛིན་པ་སྣང་བ་ནི། །
མེད་ལ་རབ་ཏུ་[2]ཛུག་པས་སོ། །

ཞེས་པ། རྣམ་པ་དྲུག་གི་ཆོས་དག་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་རྟོགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ནི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཐུན་མོང་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཛུག་པས་སོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གསུམ་གོང་དུ་ཁ་འཕང་པ་དང་། གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། །
ཇི་ལྟར་མདོར་བསྟན་བཞིན་དུའོ། །

ཞེས་པ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་། ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྣང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ནི། མེད་པར་སྣང་བ་དག་ལས་གང་ཡང་ཆུང་བ་ཞིག་མེད་ན་འཁྲུལ་བ་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་ཁས་བླངས་པས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་ཟ་དང་མེད་པ་དག་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་དེས་ན་དེ་ཁ་ཏྱམ་ནི་ཛི་ལྟར་ཆ་རྡོར་བསྟན་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གནས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུན་མོང་བ་ནི།

གང་ཞིག་གང་དུ་འཁོར་བ་ན། །དེ་ནས་ཀུན་དུ་གནས་པ་སྟེ། །
སེམས་ཅན་ཁམས་དང་སྣོད་ཀྱི་ཁམས། །སྣོད་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཐུན་མོང་ལྟར། །
རྣམ་པར་རིག་པ་ཐུན་མོང་ལྟར། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་གང་ཞིག་འཁོར་བ་དང་གནས་གང་དུ་འཁོར་བ་ན། དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་སྟེ། རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བར། རྟེན་པ་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྣོད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དེ་ལ་སྣོད་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱུད་སོ་སོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཐུན་མོང་དང་ཡང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་སྐྱེ་བ་དང་ཕ་སྐད་དང་། རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཚར་བཅད་པ་དང་། ཕན་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། ཐོས་པ་སོགས། ཡོན་ཏན་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱོན་རྒྱུད་སོ་སོར་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་དེར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐུན་མོང་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ་ བདག་པོ་སློས་པ་ནི་ དམིགས་པའི་རྒྱུ་བསམ་པའི་སྐད་དུའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།

གནས་དང་རྣམ་པ་རིག་པ་དང་། །བདེ་སྡུག་ལས་དང་འཆི་འཕོ་དང་། །
སྐྱེ་བ་དང་ནི་བཅིང་བ་དང་། །གྲོལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར།
དེ་གནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་གནས་ཀུན་གཞི་དང་རྣམ་པ་རིག་པ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། ལས་དགེ་བ་སོགས་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ནི་བཅིང་བ་དང་། གྲོལ་བ་རྣམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕན་ཚུན་རྒྱུད་སོ་སོར་ངེས་ སྣང་བའི་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་··· ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པ་རིག་པ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཟུང་བ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་གཟུང་བ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་ཐུན་མོང་བར། །སྣང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་རིག་པའོ། །
རྣམ་པར་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ། །གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཐུན་མོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་གཟུང་བ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བ་ཉིད་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་རིག་པའོ་སྟེ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ན་རྒྱུད་སོ་སོར་ལ་དེ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་སྐྱེབས་པོ་གཅིག་ལ་ཡིད་ཐ་དང་པ་སྐྱེབས་སོ། འདིར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐུན་མོང་བ་གཟུང་བ་རྣམ་པ་ཤང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

ཅིག་ཤོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི། །གཟུང་བ་རྣམ་པ་རིག་པའི་དོན། །
གཞན་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ནི། །མཉམ་པར་མ་བཞག་མཉམ་བཞག་པའི།
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ། །ཕན་ཚུན་ཡུལ་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ།
མཉམ་པ་མ་བཞག་དག་ལ་ནི། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་སྣང་ཕྱིར་དང་།
མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་ལ་ནི། །ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་དེའི། །
གཟུགས་བརྙན་རབ་ཏུ་སྣང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་ཅིག་ཤོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་བ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན་
གང་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་སེམས་ལས་རྫུང་བ་དེ་ཡང་ནི་མ་ཆ་བར་མ་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡང་ཕན་ཚུན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དག་ལ་ནི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་བ་རང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་ལ་ཡང་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དེའི་གཟུགས་བརྙན་རབ་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པ་སྣང་བ་མེད་པ་ནི།

གཟུང་བ་སྣང་བ་མེད་གྲུབ་ན། །འཛིན་པ་སྣང་བ་མེད་གྲུབ་བོ། །
དེ་ལས་ཀྱང་ནི་གཟུང་བ་དང་། །འཛིན་པ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ། །
འཇུག་པ་གྲུབ་སྟེ་ཐོག་མེད་པའི། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་གྲུབ་པས་སོ། །
གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར། །རང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་རང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་སྣང་བ་མེད་དོ། གཟུང་བར་སྣང་བ་དེ་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཡང་འཛིན་པར་སྣང་བ་མེད་པར་གྲུབ་བོ་སྟེ་གཟུང་བ་ཡུལ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་

གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པར་སྣང་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། མེད་པའི་གཉིས་སྣང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དེ་གྲུབ་པ་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་དག་མིན་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར། རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཡང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་འཇུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ། །འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། །
མཚན་ཉིད་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྱིན་དང་རིག་པ་དང་།
རྗེས་སུ་དྲན་དང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད། །ཉེ་བར་སོན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །

ཞེས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རྟོགས་པ་གོང་ན་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ཏུ་གནས་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

མཚན་ཉིད་མདོ་ནི་ཟི་ལྷ་བཞིན། །

ཞེས་པ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མདོ་ཟི་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་གནས་ནི། གནས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །གསུང་རབ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཞེས་པ། ཀུན་དུ་གནས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱི་བསྙད་པ་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་དོ། །གསུམ་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི།

དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ། བརྟེན་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་པས། །བཏུས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཞེས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་བརྟེན་ནས···ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྡུས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང···བསྒོམས་པས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་སྙེ། དེ་དེ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། བཞི་པ་རིག་པ་ནི།

རིག་པ་ཡང་དག་ལྟ་ཐོབ་ཕྱིར། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས། །
ཚུལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་། །ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཞེས་པ། རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་སྟེ་རབ་དུ་རྟོགས་ཤིང་མངོན་སུམ་གྱིས······ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །རིག་པའི་དོན་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་པས་ལྷ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི།

རྗེས་སུ་དྲན་པ་རིག་པས་ནི། མཐོང་བའི་དོན་ལ་བསྒོམ་ལམ་གྱི།
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དྲི་མ་སེལ་བའི་ཕྱིར།

ཞེསཔ་ རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་དེའི་དྲུང་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་རིག་པས་ནི་སྟེ་མཐོང་བའི་དོན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས······པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྒོམས་པས་སྤང་བྱའི་དྲི་མ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པ་ཡིན་པས་དྲུག་པ་དེ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ། །ཉེ་བར་སོན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། །
དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ། །
སྣང་བ་དེ་ཡང་གནས་གྱུར་པ། །གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅེ་བར་སོན་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ་སྣང་བ་སྟེ། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཙམ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སོན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ། དེ་ཡི་ངདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ལ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དྲི་མ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྣམ་པ་བཅུས། །གནས་ཡང་གྱུར་ལ་འཇུག་པ་ནི། །
ཟླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ངོ་བོ་རྫས་དང་གང་ཟག་དང་། །
ཁྱད་པར་དགོས་པ་གནས་དང་ནི། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་སྦྱོར་བ་དང་། །
ཉེས་དམིགས་ཕན་ཡོན་འཇུག་པས་སོ། །

ཞེས་པ། རྣམ་པ་བཅུས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཟླ་ན་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་དང་། རྫས་དང་། གང་ཟག་དང་། ཁྱད་པར་དང་། དགོས་པ་དང་། གནས་དང་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སོ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཅུ་ལས་དང་པོ་ངོ་བོར་རབ་རང་བཞིན་ལ་ འཇུག་པ་ནི།

དེ་ལ་ངོ་བོར་འཇུག་པ་ནི། །སྒྲོ་བུར་བ་ཡི་དྲི་མ་དང་། །
དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྣང་བ་དང་། །སྣང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད། །
དྲི་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་ངོ་བོར་རམ་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པ་ནི། འདུས་བྱ་ནི་སྒྲོ་བུར་བ་ཡི་དྲི་མ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བའི་དོན་དང་། སྣང་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ནི་རང་བཞི་ལ་འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ། གཉིས་པ་དངོས་པོ་རྫས་ལ་འཇུག་པ་ནི།

དངོས་པོ་རྫས་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ཐུན་མོང་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་པ། །
དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། །མདོ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི། །
དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། །ཐུན་མོང་མིན་པ་སེམས་ཅན་གྱི། །
ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་རྫས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་སོན་པའི་དབྱེ་བ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དབྱེ་བ་ལས་ཏེ། སྣང་བ་ཐུན་མོང་བ་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་

གྱུར་པ་དང་། འདོམས་པའི་འབྲས་བུ་མདོ་འི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཀུན་དུ་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།

གང་ཟག་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། །དང་པོ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི།། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་འགྱུར་བ་སྟེ། །
ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ནི། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དང་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མདོ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱི་མ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། བཞི་པ་ནི།

ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །
ཞིང་ཡང་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། །ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། །
སྤྲུལ་སྐུ་ཐོབ་པས་གཟིགས་པ་དང་། །འདོམས་པ་དང་ནི་དབང་འབྱོར་ཉིད།
ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་······ སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ནི་མཐོ་དམན་ཅན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐོབ་པས། གཟིགས་པ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་རྟོགས་པར···· ཏྲའོ། འདོམས་པ་ལོངས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ··· ངོ་མཚར་དུ་མ་སྣོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་བྱ་བ་དང་བསྒྲུབ་པའི་དེན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མངོན་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་··· པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི།

དགོས་པ་རྟོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ཐོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་དང་། །
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཡི། །དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ས་བཅུ་ལ། །
རབ་དུ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །

ཞེས་པ། དགོས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཁྱད་པར་ དུ་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སྨོན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཡི་གསུང་རབ་དང་དེ་བཞིན་

ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྨིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་ས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དྲུག་པ་རྟེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གནས་སམ་རྟེན་ལ་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ། །
འཇུག་པ་རྣམ་པར་དྲུག་གིས་ཏེ། །དམིགས་དང་མཚན་མ་སྤང་བ་དང་། །
ཡང་དག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །
ཡོངས་སུ་ཤེས་ལ་འཇུག་པས་སོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་གནས་སམ་རྟེན་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ཁ་ནས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དེར་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཏེ། དམིགས་པ་ལས་དང་། མཚན་མ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས་དང་། ཡང་དག་ཡི་སྦྱོར་བ་ལས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས་དང་པོ་དམིགས་པ་ནི།

དེ་ལ་དང་པོ་དམིགས་པ་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཞིར་ཤེས་བྱ། །
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ལ་མོས་དང་ངེས་པ་དང་། །
ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལྟ་དང་བ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཞིར་ཤེས་པ་བྱ་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡི་ཤེས་དེའི་དམིགས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་མོས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ངེས་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སོ། །དེ་བཞི་གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་མཐའ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་པ་མཚན་མ་སྤངས་པ་ལ། །འཇུག་པ་ཡང་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ།
མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྟོགས་པ་ཡི། །
མཚན་མ་དག་ནི་སྤངས་པས་སོ།

ཞེས་པ་གཉིས་པ་མཚན་མ་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། རྟོགས་བྱ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དག་ནི་སྤངས་པས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ལྟར་སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་དང་། གཉེན་པོ་གཟུང་རྟོག་སོར་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། འཛིན་པའི་སྤྲོས་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་གྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པ་བྱའོ། །ངེས་དྲི་མ་སྤང་པ་ནི།

འདིས་ནི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན། །རགས་དང་འབྲིང་དང་ཕྲ་མོ་དང་།
རིང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི། །མཚན་མ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན།།

ཞེས་པ་ནི་འདིས་ནི་སྤངས་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་རྟོགས་སླ་···བས་རགས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་འི་མཚན་མ་ནི་འབྲིང་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་ཕྲ་མོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པའི་མཚན་མ་ནི་ས་རྣམས་སུ་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི་མཚན་མ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ནི།

ཡང་དག་པ་ཡི་སྒྲུབ་པ་ལ། །འཇུག་པ་ཡང་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ།
དམིགས་པ་ཡི་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །མི་དམིགས་པ་ཡི་སྒྲུབ་པ་དང་། །

དམིགས་པ་མི་དམིགས་སྒྲུབ་པ་དང་། །མི་དམིགས་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་པ་འོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ཡི་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་སྣང་གཞི་མི་དམིགས་པ་ཡི་སྒྲུབ་པ་དང་། གཟུང་བྱ་རྣམ་པ་རིག་པར་བྱ་

བའི་ཞེན་ཀྱི་གཞི་མེད་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རིག་པ་མེད་པས། སྣང་བ་ཐམས་ དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། དོན་དང་ སེམས་གཉིས་པོ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་མ་དམིགས་པའི་དམིགས་པ··· ཆེན་པོ་འི་སྒྲོར་བའོ། །བཞི་པ་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར····· བྱ་སྟེ། ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། མི་སྣང་བ་དང་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆོས་ཉིད་གནས་པ་ཉིད་ལས་ནི། །གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་མེད་པའི། །ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་ལས་ནི། གཟུང་འཛིན་·· དང་འཁོར་འདས་སྣང་བླངས་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི···· མཚན་ཉིད་ཆོས་ཉིད་འཛིག་པ་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ·· སྣང་བ་མེད་པ་ལ་གཉིས། གཉིས་སྣང་མེད་པ་དང་། མདོ་དོན་བཞིན་བརྗོད་ པའོ། དང་པོ་ནི།

སྣང་བ་མེད་ལ་གཉིས་དང་ནི། །ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །
དབང་པོ་ཡུལ་དང་རྣམ་རིག་དང་། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣང་མེད་ཕྱིར།

ཞེས་པ་སྣང་བ་མེད་པ་ལས་ནི། གཟུང་འཛིན་འཁོར་འདས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་གང་དུ་གཉིས་ཆོས་རྣམས་ནང་ནི། ཇི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་རིག་པ་དང་། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།

ངེས་ན་འདི་ནི་བདག་མེད་པ། །བསྟན་དུ་མེད་པ་གནས་མེད་པ། །
སྣང་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །
རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་མདོ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ་ངེས་ན་འདི་ནི་ཇི་སྐད་དུ། བདག་ཏུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་ཅིང་། རྣམ་པ་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་གི་ངོ་བོར་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། གཟུང་འཛིན་སོགས་གཉིས་སུ་བདག་ཏུ་མེད་པས་བདག་ཏུ་མེད་པ། མངོན་པར་བརྗོད་པས་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་དུ་མེད་པ། མིག་དབང་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པས་མི་གནས་པ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སྣང་བ་མེད་ཅིང་། རྣམ་པ་རིག་པ་ངོ་བོ་ཀླུབ་པས་རྣམ་པ་རིག་ཟ་མེད་པ། གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི།

ནང་བ་ལས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་མཉམ་སྣང་ཕྱིར་རོ། །
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་སོགས། །ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་སྣང་བ་ལས་ནི། ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་མ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཅན་འདུ་བྱེད་སྣང་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བྱ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྨིག་རྒྱུ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མི་བདེན་པར་སྣང་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱི་མ་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི།

ཕན་ཡོན་འཇུག་པ་རྣམ་བཞི་སྟེ། །ཆོས་སྐུ་རྟོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་།
གང་ན་མེད་པའི་བདེ་ཐོབ་དང་། །གཟིགས་པ་དབང་འབྱོར་ཐོབ་པ་དང་།
སྟོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཐོབ་པའོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་པར···

ཐོབ་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤངས་པས་གོང་ན་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གདན་དུ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཟི་སྐྱེད་པ་མཁྱེན་པའི་གཟིགས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་སོགས་སྟོན་པ་ལ་ དབང་འབྱོར་ བ་ཐོབ་པ་ཡིས་ཇི་ལྟར་འོས་པས་འདོམས་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའོ། །དྲུག་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཡོངས་སུ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
གཉེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །
ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །ལས་ལྡ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །

ཞེས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྡའི་གཉེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་པ་ལྡ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ལས་ཁྱད་པར་ལྡའི་ཁྱ་པར་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ལྡ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྡ་ལས་དང་པོ་གཉེན་པོ་ནི།

དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་ནི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །
ཆོས་དང་གང་ཟག་འཛིན་པ་དང་། །ཡང་གྱུར་བ་དང་ཐ་དད་དང་། །

སྤྲུར་བ་བདེབས་པ་ཉིད་ཡིན་དེ། །མེད་པར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྔའི།
གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་མི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། མེད་པའི་ཆོས་དང་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་དོན་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །མེད་པའི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མེད་པ་ཐ་དད་པ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་སོ་སོ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྲུར་བ་འདེབས་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟར་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྔའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི།

མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཡང་དག་འདས། །
ཉེ་བར་ཞི་དང་ངོ་བོ་དོན། །མངོན་རྟགས་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྔ། །
སྤངས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།

ཞེས་པ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་བ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡི་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་འཛིན་པ་རྣམ་པ

ལྔ་ སྤངས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་འགྲེལ་པ་ལས། རེ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་ པ་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་མི་ བྱེད་པས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལ་བྱ་རྒྱུང་དང་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་བྱེད་པས་སོ། རྣམ་པ་མི་རྟོག་པ་ལས་ཡང་དག་པ་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཉིད་ལོག་པ་དང་། མྱོས་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པས་སོ། །འོན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་གཟུགས་ ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་བྱེད་པས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་

མངོན་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་ན་ནི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བརྗོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་འདི་ལྟའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་གྲོལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ནི།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཉེ་ཚེ་བ་ནི་མ་ཡིན་དང་། །
གནས་མེད་པ་དང་གདན་དུ་དང་། །གོང་ནི་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། །
ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལྔ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འཁོར་བ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཉི་ཚེ་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་པ་མེད་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། འཁོར་བ་དག་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་དང་། གདན་དུ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་རྟག་ཁྱབ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པས་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཉན་རང་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། བཞི་པ་ལས་ཤེས་པ་ནི།

ཐ་མ་ལས་ཡོངས་ཤེས་པ་ནི། །རྣམ་རྟོག་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། །
བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་སྟེར་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཡི། །
སྒྲིབ་པ་དྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །
ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །
སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་སྦྱོར་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བྱེད་དང་། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད། །གདོད་ཅིང་སྟེར་བ་བྱེད་པ་སྟེ། །
རྣམ་ལྔ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།

ཞེས་པ་ཐ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལས་རྣམ་པ་ལྔ་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཚན་དུ་རྒྱུ་ལས་རིང་དུ་བྱེད་དེ་ཀུན་ནས་ལྡོང་བ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བ་བྱེད་དེ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་གཏན་དུ་བའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཡི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཡི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་དག་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ

ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གཏོད་ཅིང་སྟེར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བསྟན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྔ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ་གོ་རིམ་ནི།

ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ། །
འཇུག་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ།
འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། །

ཞེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ།

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་པས། །མི་དངོས་པར་ནི་ཡོངས་བརྟགས་པའི། །
ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་པ། །མེད་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ། །
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་དད་རྒྱུ། །རིས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བཅས། །
སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་མེད་པའོ། །དེ་སྣང་ཆོས་ཉིད་མ་སྣང་ཞིང་། །
དེ་མི་སྣང་བས་ཆོས་ཉིད་སྣང་། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་འཇུག་པའོ།

ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ལས། །མ་བདེན་པར་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་མེད་པ་གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུད་ཅན་ཡིད་དང་འཇུག་ཤེས་དྲུག་སྟེ་ མི་ཤེས་པ་ ཕྱིན་ཅི་ ལོག་གི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པ། དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་སྣང་སྤྲོས་པས་སྟོང་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྣང་ཞིང་སྟེ་མི་རྟོག་ཏེ་དེ་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་གཟུགས་འཛིན་སོགས་མི་སྣང་བས་ཆོས་ཉིད་སྣང་ངོ་ཞེས་གང་ཞིག་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཚུལ······བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས··ལ་ནི་འཇུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་དམིགས་ལས་རྣམ་རིག་ཙམ། །དམིགས་པ་དོན་རྣམས་མི་དམིགས་དང་།
དོན་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི། །རྣམ་པ་རིག་ཙམ་མི་དམིགས་དང་།
དེ་མི་དམིགས་ལས་གཉིས་པོ་ནི། །ཐ་དད་པར་མེད་པའི་དམིགས་ལ་འཇུག །

དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མི་དམིགས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི།
ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་དམིགས་མེད་པ། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་མིགས་པས།
རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྟོག་མེད་སྣང་ལ་དམིགས་པ་ལས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་རིག་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དེས་ན་ཕྱི་དོན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་དོན་དུ་སྣང་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་རྣམས་མ་གྲུབ་པ་ཉམས་མ་དམིགས་པ་ལས་ནི། རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་བྱ་བའི་དོན་མེད་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་རིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་པོ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དམིགས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་ནི་གཉིས་ཡོད་ན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་འཛིན་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་པ་རྣམ་རིག་མེད་པ་སྟེ། མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྦྱོར་བས་ས་ལ་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་ན་ཡི་ཤེས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་པས་ས་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ངེས་འབྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས། རིག་པའི་གནས་སྐབས། རྗེས་དྲན་གྱི་གནས་སྐབས། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི།

མོས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་སྟེ། །
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །

ཞེས་པ་མོས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་སྟེ་ངེས་···པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་ཡི། །སྦྱོར་བས་ས་ནི་དང་པོ་སྟེ། །
རི་ཉིད་རིག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །

ཞེས་པ་སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་ཡི་སྦྱོར་བས་ས་ནི་དང་པོ་སྟེ། དེ་ནི་མཐོང་པའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་རིག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་

བསྒོམ་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ནི། །མ་དག་པ་ཡི་ས་དྲུག་དང་།
དག་པའི་ས་ནི་གསུམ་པོ་སྟེ། །དེ་ནི་རྗེས་དྲན་གནས་སྐབས་སོ།

ཞེས་པ་མཐོང་བྱེད་བསྒོམ་པས་སྤོར་བས་ནི་མཚན་མ་སྤྲོད་པ་ས་གཉིས་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡི་ས་དྲུག་དང་། འབད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ས་བརྒྱད་པ་མི་ར་ཡོ་བ་དང་། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གསུམ་པོ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །བཞི་པ་ནི།

མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ནི། །སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །
མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ། །
ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །

ཞེས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ས་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེར་བར་འགྲོ་བའི་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩེ་གཅིག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དགུ་པ་ཉེས་དམིགས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་ནི།

ཉེས་དམིགས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། །གནས་ཡོངས་གྱུར་བ་མེད་པ་ཡི། །
ཉེས་དམིགས་བཞི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ། །མི་འཇུག་རྟེན་མེད་ཉེས་པ་དང་། །
ལམ་འཇུག་རྟེན་མེད་ཉེས་པ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའི་གང་ཟག་རྣམས། །
གདགས་པའི་གཞི་མེད་ཉེས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དག །
གདགས་པའི་གཞི་མེད་ཉེས་པའོ། །

ཞེས་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཐ་སྙད་སྣང་བའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཡི་ཉེས་དམིགས་བཞི་སྟེ། གནས་གྱུར་དེ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་གྱུར་མེད་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གདགས་དགོས་པ་ལ། ཐ་སྙད་དེ་བ་དགས་པའི་གདགས་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །བཅུ་པ་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི།

བཟློག་ནས་ཕན་ཡོན་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་པ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་སྣང་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བའི་གནས་གྱུར་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་ཉེས་དམིགས་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་

བཞི་རྩ་ཤེས་པ་བྱ་སྟེ། བྱུར་བ་ཡོད་ན་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཉོན་མོངས་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། བྱུར་བ་ཡོད་ན་ལམ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། བྱུར་པ་ཡོད་ན་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡོད་པ་དང་། བྱུར་བ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གདགས་གཞི་ཡོད་པའོ། ད་ནི་ཚིག་དོན་དང་མཚམས་སྦྱར་ནི་གཞུང་ཐད་སོར་ཐད་སོར་ཤེས་བར་བྱའོ། ལྟ་པ་བཀལ་ལན་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་མི་བདེན་པའི་སྣང་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་བཀལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྣང་བའི་དཔེ། །སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་བཞིན། །

ཞེས་པ་མེད་ན་མི་སྣང་ལ་སྣང་ན་བདེན་དགོས་སོ་ཞེས་བཀལ་བ་ལ། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་དེ། མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དཔེ་ནི། སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་སྒྲ་བརྙན་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

གནས་ཡོངས་གྱུར་པ་དཔེར་བྱ་ན། །ནམ་མཁའ་གསེར་དང་ཆུ་སོགས་བཞིན།

ཞེས་པ་གལ་ཏེ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་སྣང་བའི་ཆོས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་

སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ལ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་ན་འགྱུར་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དཔེར་བྱ་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱི་མ་དག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་གློ་བུར་གྱི་ཁྱག་ན་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ལས་དེ་ལ་རྟོགས་པར་ཟད་དོ། དེ་དང་བྲལ་བ་ལས་དག་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་གྱི། དག་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། གསེར་བཟང་པོར་གནས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་དེ་མ་དམིགས་པར་ཟད་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་ལས་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་དམིགས་པ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ནི་དྭངས་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཆུ་དེ་ལ་སའི་རྫས་དང་འབྲེལ་བས་ཆུ་དྭངས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་སའི་རྫས་དང་བྲལ་བས་ཆུ་དྭངས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཆུ་དྭངས་པ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དྭངས་པ་ཉིད་དམིགས་པས་ཆུའི་རྫས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་སྔར་ནས་གནས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འོན་ཀྱང་གློ་བུར་སྒྲིབ་པས་མི་སྣང་ལ། དེ་ཕྲལ་བས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་གསེར་དང་ཆུའི་དཔེ་ནི་རྫས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་ནི་རྫས་ལ་ལྟོས་པའི་ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཙ་ནས་མཚུངས་པས་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་མགོན་པོས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་དག་པ་ཡི། གཞི་ཡིན་ནི་དང་འདྲ་བའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་མ་ཧཱ་ཛ་ན་དང་ཞམ་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

འདུས་བྱས་གཞན་གྱི་སྟོང་པ་ཡི། །ཧག་དངོས་དབུ་མ་བཤད་པ་དང་།
རང་གི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ། །འཛིན་པ་ཆད་མཐར་གྱུར་བ་ཡི།
ལྟ་བ་དག་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་རབ་བྲལ་བ།
བྱམས་མགོན་དགོངས་པ་བཟང་པོས་བཤད། །འདིར་འབད་དགེ་བས་སྣང་བའི་ཆོས།
ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །གནས་ཡོངས་གྱུར་པ་མངོན་གྱུར་ཏེ།།
སྐུ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་དེ་སྲིད་དུ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཤོག །།

ཅེས་འགྲེལ་པ་འདི་ཡང་བློ་གྲོས་བཟང་པོས་སྦྱར་བའི་དགེ་བས་བདག··· གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། ། དགེའོ།། །།